

Finn Abrahamsen
Etterforsker
Finn Abrahamsen Consulting

Rettsikkerhet også for barn...

Hvis vi skal klare å redusere volden som begås mot barn, må legene ta et langt større ansvar enn hva tilfellet er i dag. Det er nemlig ikke nok å ha et lovverk som beskytter de minste når de som sitter med kunnskap om skader og overgrep, kvier seg for å si fra.

Spørsmålet jeg ofte har stilt meg når jeg etterforsket saker som gjaldt vold mot barn, var hvorfor leger ikke hadde meldt fra om skader og overgrep som de helt klart må ha forstått var forårsaket av barnas foresatte.

Jeg møtte også leger som bevisst eller ubevisst brukte taushetsplikten som et middel for å unngå ubehageligheter. At dette gikk utover barna, så ut til å være mindre viktig. Noen leger beskytter seg selv ved å nekte å tro at foreldre kan utøve vold til og med mot babyer. Man prøver å finne andre forklaringer som for eksempel at barnet har falt ned fra stellebordet, falt ut av senga eller andre historier fortalt av tilsynelatende «knuste» foreldre. Det er innlysende at foreldre som har skadet sitt eget barn, har en rasjonell forklaring når de oppsøker sykehuset.

Ofte tar legen foreldrenes forklaring for «god fisk» og unnlater å stille oppklarende spørsmål. For legen er dette en måte å beskytte seg selv på. Hvis man innerst inne forstår av skadene at barnet har vært

utsatt for vold, da har legen etter dagens lovverk en plikt til å ta kontakt med politi eller barnevern. Noe som kan føre til mye ubehageligheter ved oppslag i pressen, kritikk fra advokater og ikke minst politikere som forsøker å slå mynt på denne type saker.

Christoffer-saken fra Vestfold er en av de mest omtalte og alvorligste barnemishandlingsaker vi har vært vitne til i nyere tid i Norge. Saken er et eksempel på hvordan helsevesenet lot seg manipulere og trodde på foreldrenes forklaring. Jeg understreker at i denne saken sviktet hele hjelpeapparatet fra A – Å.

I dag får barnevernssaker ofte enorm medieoppmerksomhet som aggressive advokater vet å utnytte. Leger kan også oppleve å bli truet på livet av foreldre og deres støttespillere når en sak blir meldt til barnevernet.

Mange foreldre som skader sine barn, sliter med psykiske problemer. De går til behandling hos psykiatere som, slik jeg ser det, til tider har unnlatt å undersøke hvordan barnet har det. Jeg har opplevd at psykiatere og psykologer har trukket barna inn i behandlingen av det jeg vil kalle psykisk ustabile personer. Som tidligere ansatt i politiet har jeg ingen faglig kompetanse til å vurdere hvordan slike personer skal behandles. Det er imidlertid et faktum at mange barn er blitt drept av en mor eller en far som har gått til behandling. Jeg mener å se et mønster også her, nemlig at noen av bekvemmelighetshensyn velger ikke å gå til det drastiske skritt å be barnvernet gripe inn før det er for sent.

I dagens Norge forflytter folk seg i større grad enn tidligere. Jeg har erfart at kvinner som er fratatt sine barn av barnevernet, har reist fra hjemstedet der kvinnen er kjent av barnvern og politi, for å føde andre steder i landet. Dette er et fenomen leger bør være oppmerksomme på. Det må være lov å være «nysgjerrig» når det er til barnets beste.

Mitt ønske er at barnevernet, helsevesenet og politiet skal lære å samarbeide med det for øye å øke bevisstheten om hvordan man kan redusere antall skader på barn. Et slikt samarbeid vil ha en enorm betydning for barns rettsikkerhet. Å vedta lover og forskrifter som skal beskytte barn, er som å pilatusvaske sine hender, hvis ikke de som møter problemene i første linje gjør jobben sin, hvor ubehaglig det enn måtte være.

Det er grunn til å minne om at det i dag er straffbart ikke å følge opp varslingsplikten. Justisministeren har varslet at det i loven som blir fremmet nå i juli, presiseres at avvergingsplikten går foran taushetsplikten, selv om taushetsplikten er lovfestet.

I neste nummer:

- Intravenøs IgG-behandling
- Akutt lymfoblastisk leukemi
- Kritisk syke sykehjemspasienter
- Familiefokusert nyfødtsomsorg
- Polyfarmasi hos eldre
- «Ambulansesaken»